

- श्रोतुकामा रहोवाक्यं स्थिता वै भीष्मकान्तिके । तान् वै समीक्ष्य राजेन्द्रः स राजा भीष्मको बली । ६१५
 स्नेहपूर्णेन मनसा स्थितांस्तानवनीश्वरान् । त्रिवर्गसहितं सत्त्वं षड्गुणालङ्कृतं शुभं ।
 उवाच नयसम्पन्नं स्निग्धगम्भीरया गिरा ।
- ॥ भीष्मक उवाच ॥ भवतामवनीशानां समालोक्य नयान्वितं । वचनं व्याहृतं श्रुत्वा कृतोऽहं कार्यमोदुशं ।
 सद्भिर्भवद्भिः चन्तव्यं वयं नित्यापराधिनः ।
- ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा तु राजा स भीष्मको नयकोविदः । उवाच सुतमुद्दिश्य वचनं राजवंसदि । ६१६
 ॥ भीष्मक उवाच ॥ पुत्रस्य चेष्टामालोक्य त्रासाकुलितचेतनः । मन्ये बालानिमान् लोकान् स एकः पुरुषः प्रभुः ।
 कीर्त्तिः कीर्त्तिमतां श्रेष्ठो यशश्च विपुलं तथा । स्थापितं भुवि मर्त्येऽस्मिन् स्वबाहुबलमूर्जितं ।
 धन्या खलु महाभागा देवकी योषिताम्बरा । पुत्रं चिभुवनश्रेष्ठं धृत्वा गर्भेण केशवं ।
 कृष्णं कमलपत्राक्षं श्रीपुञ्जममराक्षितं । स्नेहपूर्णश्रुनेत्राभ्यामीक्षते मुखपङ्कजं ।
- ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं लालयमानन्तु राजानं राजवंसदि । उवाच सत्त्वेन वाचा शाल्वराजो महाद्युतिः । ६१७
 ॥ शाल्व उवाच ॥ अलं खेदेन राजेन्द्र सुतार्थमरिमर्दनं । क्षत्रियस्य रणे राजन्ध्रुवं जयपराजयौ ।
 नियता गतिर्मर्त्यानामेव धर्मः सनातनः । बलकेशवयोरन्यस्तृतीयः कः पुमानिह ।
 रणे योधयितुं शक्तस्तव पुत्रं महाबलं । रथातिरथवृन्दानामेक एव रणाजिरे ।
 रिपून् बाधयितुं शक्तो धनुर्गृह्य महाभुजः । भार्गवास्त्रं महारौद्रं देवैरपि दुरासदं ।
 सृजतो बाहुवीर्येण कः पुमान् प्रसह्यति । श्रयन्तु पुरुषः कृष्णो ह्यनादिनिधनोऽव्ययः । ६१८
 तं विजेता न लोकेऽस्मिन्नपि शूलधरः स्वयं । तव पुत्रो महाप्रज्ञः सर्वशास्त्रार्थतत्त्ववित् ।
 विदित्वा देवमीशानं न योधयति केशवं । अस्ति तस्य रणे जेता यवनाधिपतिर्नृपः ।
 स कालयवनो नाम अबध्यः केशवस्य ह । तस्मा सुदारुणं घोरं तपः परमदुश्चरं ।
 रुद्रमाराधयामास द्वादशाब्दान्ययोऽशनः । पुत्रकामेण मुनिना तोष्य रुद्रात् सुतो वृतः ।
 माथुराणामबध्योऽसौ भवेदिति च शङ्करात् । एवमस्त्विति रुद्रोऽपि प्रददौ मुनये सुतं । ६१९
 एवं गार्ग्यस्य तनयः श्रीमान् रुद्रवरोद्भवः । माथुराणामबध्योऽसौ मथुरायां विशेषतः ।
 कृष्णोऽपि बलवानेष माथुरो जातवानयं । स जेयति रणे कृष्णं मथुरायां समागतः ।
 मन्यध्वं यदि वो युक्तां नृपा वाचं मयेरितां । विद्वजध्वं तत्र दूतं यवनेन्द्रपुरं प्रति ।
- ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ श्रुत्वा सौभपतेर्वाक्यं सर्वे ते नृपसत्तमाः । कुर्म इत्यब्रुवन् दृष्ट्वाः शाल्वराजं महाबलं ।
 स तेषां वचनं श्रुत्वा जरासन्धो महीपतिः । बभूव विमना राजन् ब्रह्मणो वचनं स्मरन् । ६२०
 ॥ जरासन्ध उवाच ॥ मां समाश्रित्य पूर्वेऽस्मिन्नृपा नृपभयार्दिताः । प्राप्नुवन्ति हतं राज्यं सभृत्यबलवाहनं ।
 द्रुहाहञ्जोद्यते भूपैः परसंश्रयहेतुना । कथ्येव स्वपतिदेषादन्यं रतिरायणा ।
 अहो सुबलवद्दैवमशक्यं विनिवर्त्तितुं । यदहं कृष्णभीतोऽन्यं संश्रयामि बलाधिकं ।
 नूनं योगविहीनोऽहं कारयिष्ये पराश्रयं । श्रेयो हि मरणं मङ्गं न चान्यं संश्रये नृपाः ।